

JOHANNESBURG EAST DISTRICT

DISTRIK-EKSAMEN

GRAAD 12

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL

VRAESTEL 2

Junie 2013

PUNTE: 70
TYD: 2 UUR

Hierdie VRAESTEL bestaan uit 36 bladsye.

INSTRUKSIES EN INLIGTING

Lees die volgende instruksies noukeurig deur voordat jy die vrae beantwoord.

1. Hierdie vraestel bestaan uit VIER afdelings:

AFDELING A: Roman	(35)
AFDELING B: Drama	(35)
AFDELING C: Kortverhale	(35)
AFDELING D: Gedigte	(35)

2. Beantwoord TWEE vrae: EEN vraag uit ELK van die TWEE afdelings wat jy gekies het. (Gebruik die inhoudsopgawe om jou met jou keuses te help.)
3. Moenie probeer om die hele vraestel deur te lees nie.
 - Raadpleeg die inhoudsopgawe op die volgende bladsy.
 - Merk die vraagnommers van die letterkundetekste wat jy in die klas behandel het.
 - Lees daarna slegs hierdie vrae oor die tekste wat jy gedoen het.
 - Kies die tipe vraag wat jy wil doen.
4. Volg die instruksies aan die begin van elke afdeling.
5. Voorgestelde tydsaanduiding: ongeveer 60 minute per afdeling.
6. Nommer die antwoorde korrek volgens die nommeringstelsel wat in hierdie vraestel gebruik is.
7. Begin elke afdeling op 'n NUWE bladsy.
8. Skryf netjies en leesbaar.

GDO DISTRIK D9 AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL
GRAAD 12 JUNIE-EKSAMEN - VRAESTEL 2

INHOUDSOPGAWE

Lees die volgende instruksies noukeurig deur voordat jy die vrae beantwoord.

- Kies die TWEE genres wat jy vanjaar behandel het.
- Beantwoord EEN vraag uit AFDELING A of B of C.
- Beantwoord TWEE gedigte (17½ punte x 2) indien jy AFDELING D kies.

AFDELING A: ROMAN

Beantwoord ENIGE EEN van die volgende vrae:

VRAAG 1: Kringe in 'n bos	Opstelvraag	35 punte
OF		
VRAAG 2: Kringe in 'n bos	Kontekstuele vraag	35 punte
OF		
VRAAG 3: Die ongelooflike avonture van Hanna Hoekom	Opstelvraag	35 punte
OF		
VRAAG 4: Die ongelooflike avonture van Hanna Hoekom	Kontekstuele vraag	35 punte
OF		
VRAAG 5: Meeulanders	Opstelvraag	35 punte
OF		
VRAAG 6: Meeulanders	Kontekstuele vraag	35 punte

EN / OF

AFDELING B: DRAMA

Beantwoord ENIGE EEN van die volgende vrae:

VRAAG 7: Poppie, die drama	Opstelvraag	35 punte
OF		
VRAAG 8: Poppie, die drama	Kontekstuele vraag	35 punte
OF		
VRAAG 9: Paljas	Opstelvraag	35 punte
OF		
VRAAG 10: Paljas	Kontekstuele vraag	35 punte

EN / OF

AFDELING C: KORTVERHALE

Beantwoord net EEN van die volgende vrae:

VRAAG 11: Die storie van Piet se oupa.	Opstelvraag	35 punte
OF		
VRAAG 12: Astra Castra	Kontekstuele vraag	35 punte

EN / OF

AFDELING D: GEDIGTE

Beantwoord vrae oor enige TWEE van die volgende gedigte:

VRAAG 13: Woorde	Kontekstuele vraag	17½ punte
OF		
VRAAG 14: Stad in die mis	Kontekstuele vraag	17½ punte
OF		
VRAAG 15: Thumela	Kontekstuele vraag	17½ punte
OF		
VRAAG 16: Things that go bump in the night	Kontekstuele vraag	17½ punte

AFDELING A: ROMAN

BEANTWOORD ÓF DIE OPSTELVRAAG ÓF DIE KONTEKSTUELE VRAAG.

VRAAG 1: OPSTELVRAAG

***KRINGE IN 'N BOS* — Dalene Matthee**

In die roman *Kringe in 'n Bos* leer ons Saul as 'n **alleenloper** ken.

Skryf 'n OPSTEL (250 - 300 woorde) waarin jy hierdie stelling motiveer. Jou opstel moet 'n inleiding en 'n slot hê.

Verwys na:

- Saul as kind in die bos
- Saul as jongman by MacDonald
- Saul as delwer
- Saul as meubelmaker
- Saul as man aan die einde van die verhaal

OF

VRAAG 2: KONTEKSTUELE VRAAG

***KRINGE IN 'N BOS* - Dalene Matthee**

Lees die volgende uittreksel deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

1. Hy het die nag vlak by Groot Eiland in die Bos geslaap.
2. Wakker gesit. Dit was 'n deurmekaar nag van opstand en veronregting,
3. van moedeloosheid en selfbejammering. Van die dag dat hy dit gewaag
4. het om die bloubokkie se kop oop te kap, was hy as oproerling in hierdie
5. bos gebrandmerk. Toe hy die dag weier om die byl te lig teen die
6. kalender, wat hy waaragtig geglo het nie gekap moes word nie, het hulle
7. die tweede merk op hom gesit: opstandeling. En toe hy die dag opstaan
8. en sê hy loop nie langer in 'n pad langs wat nêrens uitkom nie, was die
9. derde merk in hom ingebrand: weggejaagde. Nou het hulle hom
10. verraaier gemaak. Nee, o magtig, die lewe maak nie reg nie. Kyk hy
11. agtertoe, is hy vas. Kyk hy vorentoe, is hy vas. Op die dorp het hulle
12. hom sommer oor die voorkop gebrandmerk: hy kom uit die Bos, hy's
13. wild, hy's onnosel. Daar sal later nie meer plek op sy lyf oor wees om
14. gebrand te word nie.

2.1 Wat het Saul gesien toe hy die dag die bloubokkie se kop oopgekap het? (1)

2.2 Wat was Jozef se reaksie toe Saul sê dat hy die bloubokkie se kop oopgekap het? (1)

- 2.3 Saul het sy mening oor grootmense verander nadat hy die dag die bloubokkie se kop oopgekap het.
- 2.3.1 Dui aan of hierdie stelling WAAR of ONWAAR is. (1)
- 2.3.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 2.3.1 met 'n rede uit die roman. (1)
- 2.4 Saul het daardie dag die bloubokkie se kop oopgekap, omdat hy wou sien of die gal wel in die kop sit.
- Wat sê hierdie optrede vir ons van Saul se geaardheid / karakter? (1)
- 2.5 Noem nog TWEE kere toe Saul van die bloubokkie se gal gepraat het, waar hy na leuens moes luister. (2)
- 2.6 Die kalender waaraan Saul in hierdie uittreksel (reël 6) dink, was vir hom baie spesiaal.
- Skryf 'n paragraaf (omtrent 50 — 60 woorde) waarin jy vertel hoekom hy dit nie wou afkap nie. (5)
- 2.7 Watter belofte maak Saul aan homself toe hy en oom Anneries ná die kap van die kalender dorp toe gaan en hy vir die eerste keer die see sien? (1)
- 2.8 Kies die KORREKTE antwoord in die hakies. Skryf slegs die vraagnommer (2.8) en die antwoord in jou ANTWOORDEBOEK neer.
- Toe Saul gesê het dat hy nie langer in 'n pad loop wat nêrens uitkom nie, het hy bedoel dat (die bos te dig was en hy benoud gevoel het / hy 'n beter lewe wou hê as die boswerkers s'n). (1)
- 2.9 By wie het Saul gaan werk nadat hy die eerste keer die Bos verlaat het? (1)
- Rangskik die kere wat Saul en Oupoot mekaar ontmoet het, in die KORREKTE volgorde. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (2.9) en die LETTER (A — D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.
- A Die keer toe Saul so baie siek was.
B Die eerste Kersfees toe Saul by sy mense in die bos gaan kuier het.
C Na sy pa se begrafnis.
D Toe hy in die bos saam met Patterson was. (4)
- 2.10 Wat het Saul gedoen om 'n ryk man te word? (1)

- 2.12 Voltooi die volgende stelling met die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (2.12) en die LETTER (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Saul het die tweede maal die Bos verlaat omdat hy...

- A nie wou sien hoe die bos vernietig word nie.
- B geweet het dat Oupoot doodgeskiet is.
- C geweet het dat Kate op die delwersdorp skoolgehou het.
- D genoeg geld gemaak het. (1)

- 2.13 Voltooi die volgende stelling met die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (2.13) en die LETTER (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Saul het Kaap toe gegaan omdat ...

- A hy van Beth af wou wegkom.
- B die bos toe reeds vernietig was.
- C Freek Terblans Oupoot geskiet het.
- D MacDonald nie meer sy familie se hout wou koop nie. (1)

- 2.14 Stem jy saam dat die plek waar jy woon, bepaal watter soort mens jy is? Motiveerjou antwoord. (1)

- 2.15 "Kyk hy agtertoe, is hy vas. Kyk hy vorentoe, is hy vas". (reëls 11 - 12)

Wat sou jy gedoen het om los te kom as jy Saul was? (1)

Lees die volgende uittreksel deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

1.	"Do you come from the bush?" vra sy en agter hom lag die ander.
2.	"They speak kitchen Dutch," sê een, en Saul het geweet
3.	hy sou nie omgee om net daar dood te raak nie.
4.	"Is daar regtig olifante in die bos?" vra die meisiekind half
5.	dringend en sy staan waar sy staan...
6.	"Come on, Kate!" Die ander het begin haastig word. "They're
7.	wild, these woodcutters' children."
8.	"Het jy al 'n olifant gesien?" bodder sy weer oor die olifante
9.	en bly hom aanstaar. Toe vra sy met die grootste ongeduld:
10.	"Kan jy praat?"...
11.	"Pa," het hy gevra toe die vuur brand, "is ons witmense, Pa?"

- 2.16 Kies die KORREKTE antwoord tussen hakies. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (2.16) en die korrekte antwoord in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Toe Saul in reël 3 sê dat hy nie sou omgee om net daar dood te raak nie, het hy bedoel dat hy (nie lekker gevoel het nie / baie skaam was / wou weghardloop). (1)

- 2.17 Sê in jou eie woorde wat die kinders met die volgende sin bedoel het:
“*They’re wild, these woodcutters’ children.*” (1)
- 2.18 Waarom moes Kate later die volgende woorde as strafwerk uitskryf:
“*All woodcutters are wild and dirty and so are their children*”? (1)
- 2.19 Hoekom het Saul vir sy pa gevra of hulle witmense is? Gee TWEE redes. (2)
- 2.20 Saul het agtergekom dat die mense wat kitchen-Dutch gepraat het, anders behandel word as dié wat Engels gepraat het. Wat is die verskii? (1)
- 2.21 Watter les oor mense wat anders is, leer ons uit hierdie uittreksei? (1)
- 2.22 Voltooi die volgende paragraaf. Gebruik die woorde in die lys hieronder. Skryf slegs die antwoord langs die VRAAGNOMMER (2.22.1 — 2.22.4) in jou ANTWOORDEOEK neer.
- 2.23

spanning; verlede; optrede; chronologies; reëlmatig; gebeure
--

Die terugflitse in hierdie roman gee vir ons inligting oor Saul se (2.23.1 ...) en dit help vir ons om sy (2.23.2 ...) as groot man te verstaan. Die terugflitse vind (2.23.3 ...) plaas en dit help om (2.23.4 ...) te skep. (4)

[35]

OF

VRAAG 3: OPSTELVRAAG

DIE ONGELOOFLIKE AVONTURE VAN HANNA HOEKOM — Marita van der Vyver

Hanna het eers nie in haarself geglo nie, maar toe sy later beseft het dat sy “fabulous” is, het sy anders oor haarself begin dink.

Skryf 'n OPSTEL (250 — 300 woorde) waarin jy hierdie stelling motiveer. Jou opstel moet 'n inleiding en 'n slot hê.

Verwys na:

- Hanna is nie tevrede met haar voorkoms nie
- Hanna is nie tevrede met haar omstandighede nie
- Hanna wil iemand anders wees
- Hanna kom agter dat sy “fabulous” is
- Hanna voel positief teenoor haarself en haar veranderde lewensomstandighede.

[35]

OF

VRAAG 4: KONTEKSTUELE VRAAG

DIE ONGELOOFLIKE AVONTURE VAN HANNA HOEKOM - Marita van der Vyver

Lees die volgende uittreksel deur en beantwoord die vrae wat daarop voig.

Die lewe is 'n verhoog

1. Liewe leser, daar het so baie dinge gebeur die afgelope paar dae
2. dat ek amper van Fabienne vergeet het. Die koms van die reën,
3. die koms van die eerste queen, die koms van die tweede queen.
4. Die reën wat nie wil ophou nie. Steeds nie. En my verjaardag,
5. natuurlik.
6. Maar dis nou nie asof my lewe skielik in 'n sprokie verander het
7. nie. Ek is steeds vasgekeer in 'n huis met 'n lekkende dak op 'n
8. verlate berg. Al wat ek sien as ek by die venster uitkyk, is die lae
9. wolke bo die huis, die groen bossies rondom die huis, en 'n rivier
10. van modder waar die voetpaadjie voorheen was. En ek is steeds
11. geïrriteerd deur Margot wat nie roivleis of koek wil eet nie, nie
12. koffie of tee of enigiets behalwe kookwater wil drink nie, en aan-
13. mekaar kla oor hoe haar hare lyk. En oor sy nie oefening kry nie.
14. Vanoggend het sy darem nie weer probeer draf nie. Sy het nog
15. een van haar glimmende eenstukpakke aangetrek, dié keer skok-
16. pienk met turkoois strepe, en 'n aërobiese klas op die sitkamer-
17. vloer begin gee. Op die oomblik daver die musiek van een of
18. ander techno-groep deur die luidsprekers van haar draagbare CD
19. speler terwyl sy op en af hop voor drie hygende volgelinge:
20. Sharon, Tibo en Amos.

- 4.1 Wie is die "ek" in reël 2'? (1)
- 4.2 Verduidelik in EEN goeie sin wie Fabienne was. (1)
- 4.3 Noem TWEE redes hoekom Margot 'n "queen" genoem is. (2)
- 4.4 Beskryf in VYF volsinne die huis en die omgewing waarin die gesin vakansie gehou het. (5)
- 4.5 Kies die karakter(s) uit KOLOM B wat pas by die geskenk in KOLOM A. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (4.5.1 - 4.5.4) en die LETTER neer. (4)

KOLOM A		KOLOM B	
4.5.1	grimeerstelletjie	A	Gavin
4.5.2	grys oortrektrui	B	Mana
4.5.3	sjokolade	C	Margot
4.5.4	lekkerruikgoed	D	boeties
		E	Sharon

- 4.6 Hanna het haar gesin tydens die vakansie beter leer ken en wou nie meer so graag iemand anders wees nie.
- 4.6.1 Dui aan of hierdie stelling WAAR of ONWAAR is. (1)
- 4.6.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 4.6.1 met 'n sinsdeel wat jy uit die uittreksel aanhaal. (1)
- 4.7 Die tweede queen waarna die uittreksel verwys, is Hanna se babasussie wat onverwags gebore is.
- 4.7.1 Dui aan of hierdie stelling WAAR of ONWAAR is. (1)
- 4.7.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 4.7.1. (1)
- 4.8 Hanna vier haar verjaardag saam met haar uitgebreide gesin en haar biologiese pa.
- 4.8.1 Hoeveel van Hanna se vorige verjaardae het haar biologiese pa bygewoon? (1)
- 4.8.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 4.8.1 in EEN volsin. (1)
- 4.9 Voltooi die volgende stelling met die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (4.9) en die LETTER (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.
- Die reënweer is funksioneel tydens die vakansie omdat...
- A Margot van oefeninge kon vergeet.
B Hanna vir die eerste keer Sharon se pa ontmoet het.
C Tibo die geleentheid gekry het om 'n Amerikaanse aktrise te ontmoet.
D die gesin gedwing is om mekaar beter te leer ken. (1)
- 4.10 Voltooi die volgende stelling met die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (4.10) en die LETTER (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.
- Aan die begin van die verhaal noem Hanna die berg Bitterberg in plaas van Botterberg. Dit is omdat sy...
- A nie die naam reg gehoor het nie.
B bittermin van die vakansieplek geweet het.
C geweet het dat sy en haar broers net in die pad sou wees.
D gedink het dat dit 'n baie onaangename vakansie sou wees. (1)

4.11 Voltooi die volgende stelling met die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (4.11) en die LETTER (A — D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Manna het nie aan die aërobiese oefeninge deelgeneem nie omdat sy

- A na Gavin se motor gaan soek het.
- B nie die harde musiek kon verdra nie.
- C besig was om te skets.
- D dorp toe was om vir die gesin kos te gaan koop. (1)

4.12 Voltooi die volgende paragraaf. Gebruik van die woorde in die lys hieronder. Skryf slegs die antwoord langs die VRAAGNOMMER (4.12.1 — 4.12.4) in jou ANTWOORDEBOEK neer

Yann; Gavin; donker; lig; Margot; Sharon; trui; rok

Later daardie aand het (4.12.1 ...) vir Hanna onder hande geneem en haar gegrimeer. Hanna het gesoebat dat die grimering nie (4.12.2 ...) moes wees nie, want sy wou nie soos iemand anders gelyk het nie. Later was Hanna verbaas toe sy haarself in die spieël gesien het. Sy het haar nuwe (4.12.3 ...) aangetrek en selfs (4.12.4 ...) het gesê dat die grimering 'n verskil gemaak het. (4)

4.13 Hoekom is die titel van hierdie hoofstuk "*Die lewe is 'n verhoog*"? (1)

4.14 Waarom was Tibo een van Margot se "volgelinge"? (1)

4.15 Dink jy Hanna se houding in die uittreksel teenoor Margot was reg? Motiveer jou antwoord. (1)

4.16 Was Mana en Beyers se plan om die gesin saam op wittebrood te neem, 'n sukses? Motiveer jou antwoord. (1)

4.17 Hoekom het die skrywer die woord "steeds" in reël 4 en reël 7 van die uittreksel herhaal? (1)

4.18 Hoekom het die skrywer "dawer" (reël 17) in plaas van "hard speel" in die uittreksel gebruik? (1)

4.19 Noem EEN positiewe rol wat Gavin tydens die vakansie op die berg gespeel het. (1)

4.20 Hoekom het Margot haar naam van Maria Gertruida Johanna na Margot verander? (1)

4.21 Waarom het Hanna sulke avonture geskep? (1)

[35]

OF

VRAAG 5: OPSTELVRAAG

***MEEULANDERS* — Esta Steyn**

In Meeulanders leer ons die DRIE families van Salamanderbaai en hulle probleme ken.

Skryf 'n OPSTEL (250 — 300 woorde) waarin jy hierdie stelling bespreek. Jou opstel moet 'n goeie inleiding en slot hê.

Veiwys na:

- Die Langhans-familie
- Die Blanckenbergs
- Die Bindemans

[35]

VRAAG 6: KONTEKSTUELE VRAAG

***MEEULANDERS* — Esta Steyn**

Lees die volgende uittreksel uit Ryna se dagboek en beantwoord die vrae wat daarop volg.

MEEULAND. DONDERDAG, 13 AUGUSTUS 1981

1. Die dae is mooi, amper soos lente. Werk elke dag aan die Amerikaner se
2. duikers. Die malgasse is aan die kom. Hier het gister 'n skool klein vissies
3. verbygekom en derduisende voëls het op hulle toegesak, wat 'n gesig!
4. Die Meeuw het vanoggend ingekom met baie voorraad, die drie-maand-
5. order ook. Attie het 'n klomp harders met die net gevang en opgeryg om
6. te droog, vir Mac en Skipper ook 'n klomp gestuur. Brief van Prof om my
7. heraanstelling te bevestig, begin Oktober. As ek nou aan die Instituut
8. dink, dan voel dit vaag, onwerklik. Die wildevy het 'n volwaardige
9. boompie geword.

MEEULAND. DONDERDAGMIDDAG, 10 SEPTEMBER 1981

10. Baie foto's geneem — die jettie, Jannerik, Flip-Flap, die graffie.
11. Ek en Janka gaan more wal toe vir twaalf dae. Klaar haar goedjies
12. ingepak. Sy gaan by Elsabet bly, sy was nie laas maand daar nie. Ek gaan
13. na ant Hansie-hulle toe. Die bekendstelling van die boek is volgende
14. Saterdag, die 19de op Stellenbosch. Prof gaan ook daar wees. En
15. ek moet Kaap toe gaan om verblyf te gaan soek. Dan sal ek terugkom en
16. kom inpak.
17. Drie jaar voel nou soos 'n enkele gedagte. Ek het gekom met een kof-
18. fer en 'n boks vol boeke en 'n tikmasjien. Ek gaan terug met soveel won-
19. ders. Ek het na die voëls van die hemel gekyk en gesien hoe God sorg. Ek
20. het na die aandstiltes geluister en gehoor hoe Hy in die ruising daarvan
21. asemhaal. Ek het begin insien dat daar 'n almagtige geordende ewewig
22. in die natuur heers: vir elke winter, 'n somer; vir elke wolk, 'n stukkie son;
23. vir elke storm, 'n stilte; vir elke wegvlug, 'n tuiskoms. Die balans daarvan

24. is in ragfyn ritmes ingeweef, té groot en onbegryplik vir my verstand; al wat
25. ek daarvan kan aflei, is dat daar vir elke moment van pyn 'n moment van
26. vreugde is. Vir elke verwonding, weer genesing.
27. As ek Camilla gebly het, sou ek dit nooit beseef het nie.

- 6.1 Waarmee was Ryna besig toe sy in haar dagboek skryf dat sy aan die Amerikaner se duikers werk? (1)
- 6.2 Attie was die kaptein van Meeuland.
- 6.2.1 Dui aan of hierdie stelling WAAR of ONWAAR is. (1)
- 6.2.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 6.2.1 deur na familiebande te verwys. (1)
- 6.3 “Vir elke verwonding, weer genesing” (reël 26).
Watter genesing het Ryna op Meeuland gevind? (1)
- 6.4 Voltooi die volgende stelling met die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (6.4) en die LETTER (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.
Toe Ryna op Meeuland gesit en dink het aan die Instituut, was dit vaag en onwerklik omdat...
- A sy gedink het sy sou nooit weer daarheen teruggaan nie.
B sy gesukkel het om haar verlede te verwerk.
C haar hart toe reeds aan Meeuland behoort het.
D sy gesukkel het om dinge uit haar verlede te onthou. (1)
- 6.5 Bome het simboliese waarde in hierdie roman.
- 6.5.1 Hoekom moes 'n mens, volgens Ousanna, 'n boom plant wanneer jy pyn het? (1)
- 6.5.2 Wie se idee was dit om 'n wildevyeboom op Meeuland te plant? (1)
- 6.5.3 Wat sal 'n mens, volgens Jannerik, sien soos die wildevyeboom groei? (1)
- 6.5.4 Waarom wou Ryna heel aan die begin van die roman graag 'n wildevyeboom met groot takke gehad het? (1)
- 6.5.5 Watter simboliese betekenis sien ons in die insident waar Janka na haar ma se dood in die wildevyeboom gaan wegkruip het? (1)

- 6.6 Kies die woorde uit KOLOM B wat pas by die onderwerpe in KOLOM A. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (6.6.1 - 6.6.5) en die LETTER (A — E) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

KOLOM A		KOLOM B	
6.6.1	Die jettie	A	Kusvoëls: 'n verbyvlug.
6.6.2	Die boek	B	het die eerste aand vir Ryna op Meeuland gaan "kuier".
6.6.3	Die graffie	C	laat Ryna aan Attie dink.
6.6.4	Jannerik	D	laat Ryna dadelik tuis voel.
6.6.5	Flip Flap	E	deel van die geheim rondom Janka.

(5)

- 6.7 Voltooi die volgende paragraaf. Gebruik die woorde in die lys hieronder. Skryf slegs die antwoord langs die VRAAGNOMMER (6.7.1 - 6.7.2) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

guano-eiland; plekkie van God; eilandtronk

Vir Elsabet was Meeuland 'n (6.7.1 ...), maar Ryna het geglo dit was 'n (6.7.2 ...). (2)

- 6.8 Toe Ryna Meeuland die eerste keer gesien het, was haar woorde:

"Drie jaar op Meeuland! 'n Ewigheid! Hoe sal ek drie jaar hier kan uithou?"

Later skryf sy in haar dagboek: *"Drie jaar voel nou soos 'n enkele gedagte."*

6.8.1 Gee TWEE redes waarom Ryna aan die begin so negatief teenoor Meeuland gevoel het. (2)

6.8.2 Wat het Ryna bedoel toe sy sê: *"Die drie jaar voel soos 'n "gedagte"?* (1)

- 6.9 Rangskik die volgende gebeure in die KORREKT E volgorde. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (6.9) en die LETTERS (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

A Ryna se boek is bekend gestel.
 B Ryna het tydelik in The Green Shadows gaan biy.
 C Ryna het Ousanna se huis gekoop.
 D Ryna het op Salamanderbaai gaan skoolhou. (4)

- 6.10 Hoe het Ryna se woorde dat daar vir elke wolk 'n stukkie son is, vir Janka waar geword? (1)

GDO DISTRIK D9 AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL
GRAAD 12 JUNIE-EKSAMEN - VRAESTEL 2

- 6.11 Hoe het Ryna se woorde dat daar vir elke moment van pyn 'n moment van vreugde is, vir Jannerik waar geword? (1)
- 6.12. Motiveer waarom Jacob met Ryna kan saamstem dat daar vir elke verwonding weer genesing kom. (1)
- 6.13 Gee TWEE redes waarom die lewe op Meeuland nooit kon los staan van die gebeure op Salmanderbaai nie. (2)
- 6.14 Prof Van Keulen sê dat daar terapie in tyd en heil in arbeid is. Sê in watter opsig hierdie woorde vir Ryna 'n waardevolle lewensles was. (1)
- 6.15 Toe Ryna by haar huis kom, was dit aan die brand.
- Skryf 'n paragraaf (50 - 60 woorde) waarin jy dié brand en die moontlike oorsake en gevolge daarvan beskryf. (5)
- [35]**

TOTAAL AFDELING A: 35

OF

AFDELING B: DRAMA

BEANTWOORD ÓF DIE OPSTELVRAAG ÓF DIE KONTEKSTUELE VRAAG

VRAAG 7: OPSTELVRAAG

POPPIE DIE DRAMA - Elsa Joubert en Sandra Kotzé

Nadat Jakkie vir 'n week in die selle opgesluit was, het hy vir Poppie gesê: "Jail toe gaan totdat die poeliestatie so vol is dat hulle die hele lokasie 'n jail moet maak. Dan's ons almal saam in die jail, Mama. Cause why, we're waiting to die!"

Skryf 'n OPSTEL (250 - 300 woorde) waarin jy vertel wat daarna gebeur het dat Poppie met hom saamgestem het.

Verwys na:

- Jakkie lei die kinders van die lokasie.
- Die houding van die kinders teenoor die volwassenes.
- Jakkie verdwyn.
- Poppie se kinders word deel van die stryd.
- Poppie stem saam met Jakkie .

[35]

OF

VRAAG 8: KONTEKSTUELE VRAAG

POPPIE DIE DRAMA — Elsa Joubert en Sandra Kotzé

Lees die volgende uittreksel deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

1. HOEDJIE. Dit was daai tyd dal Poppie se mama van De Aar ge-
2. kom het waar sy by witmense gewerk het om eers by Ouma
3. te kom rus.
4. PLANK. Sy het vir Ouma vertel dat die pa van haar kinders in
5. die oorlog afgedood het.
6. MAMA. Maar hy was tog nooit 'n pa vir my kinders gewees nie —
7. Vir hom het ek nie eers trane nie. Kom, Poppie.
8. MOSIE. Poppie is daarna saam met ma Lena na Lambertsbaai
9. toe waar ma Lena werk gekry het by die visfabriek. (Hy kyk
10. om te sien of Poppie nie hoor nie — sy word altyd kwaad as daar
11. van Mbatane gepraat word!) Daar het sy 'n nuwe pa gekry!

8.1 By wie het Poppie en haar broers gebly toe ma Lena op De Aar gewerk het? (1)

8.2 Gee TWEE bewyse dat Poppie se verhouding met haar tweede pa, Mbatane, nie goed was nie. (2)

- 8.3 Nadat Poppie Lambertsbaai toe is, het sy nooit weer 'n kinderlewe gehad nie.
- 8.3.1 Dui aan of hierdie stelling WAAR of ONWAAR is. (1)
- 8.3.2 Gee EEN rede virjou antwoord op VRAAG 8.3.1. (1)
- 8.4 Kies die sin uit KOLOM B wat pas by die sin in KOLOM A. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (8.4.1 - 8.4.3) en die LETTER (A - E) in jou ANWOORDEBOEK neer.

KOLOM A		KOLOM B	
8.4.1	Stone kry werk as 'n boilerman in die visfabriek waar Poppie ook werk.	A	Poppie sit met 'n mooi gesig, kyk nie rond en lag nie, maar luister na wat aimal sê.
8.4.2	Stone en Poppie trou die Woensdag by Lena se huis.	B	Mosie-hulle was eers nie tevrede dat Poppie met iemand uit die Ciskei trou nie.
8.4.3	Die troue verskuif na die skoonouers se huis.	C	Poppie en Stone praat nie met mekaar nie, maar hulle skryf briefies vir mekaar.
		D	Poppie noem Stone nou uit respek Bhuti-ka-nombi.
		E	Die familie sê vir die nuwe man en vrou hoe hulle moet saamlewe en hoe om hulle te gedra.

(3)

- 8.5 Voltooi die volgende paragraaf. Gebruik die woorde in die lys hieronder. Skryf slegs die antwoord langs die VRAAGNOMMER (8.5.1 - 8.5.3) in jou ANWOORDEBOEK neer.

suurpap; Lambertsbaai; mielies; baie berge;
koring; Nyanga; berghutte; Upington

Toe Stone vakansie gekry het, het hy en Poppie by sy pa en ma op Herschel gaan kuier. Die (8.5.1 ...) was vir Poppie die vreemdste. Toe hulle by Poppie se skoonouers aangekom het, was almal daar. Sy het tydens haar kuier die lang proses geleer van hoe die Xhosa-mense (8.5.2 ...) maak. Toe Poppie se eerste baba gebore moes word, is sy en Stone terug (8.5.3 ...) toe. gedra.

(3)

- 8.6 Rangskik die volgende gebeure in Poppie se lewe in die KORREKTE volgorde. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (8.6) en die LETTERS (A — D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.
- A Mbatane kry 'n erf in Elsiesrivier en hy bou 'n tweekamerhuis waar hulle almal intrek.
 - B 'n Jaar later besluit Poppie sy verlang na haar mama en broers en sy laat Stone agter.
 - C As gevolg van die wet trek Lena en Mbatane en Poppie se drie broers Nyanga toe.
 - D Tata-ka-Bonsile los na 'n paar maande se alleenbly sy werk in Lambertsbaai en kom trek by Lena-huile in.
- (4)

Lees die volgende uittreksel deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

1. STONE. Ek gaan saam met haar terug. Eers met die bus van
2. Nyanga na Claremont, dan met die trein na Wynberg, dan
3. met die bus na Constansie. Ons wag ieder keer lank, maar
4. dit gee ons kans om te praat met mekaar, soos ons nie by die
5. huis kon praat nie. (Aan Poppie.) Jy moet nou stilbly. Ek het
6. my permit gekry.
7. POPPIE. Hoe't jy dit gekry?
8. STONE. Ek het kontrak gevat.

- 8.7 Skryf 'n paragraaf (omtrent 50 — 60 woorde) oor Poppie se reaksie op Stone se kontrakwerk. (5)
- 8.8 Voltooi die volgende stelling met die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (8.8) en die LETTER (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.
- Nadat Stone vir hulle 'n huis gebou het, kom die nuwe wet wat sê die papiere moet weg en...
- A werkers sal maandeliks 'n verlenging moet kry.
 - B die vrouens moet teruggaan tuislande toe.
 - C dit sal met tydelike perमितte vervang word.
 - D die vrouens moet pasboekies dra.
- (1)
- 8.9 Oor watter probleem het die grootmense gestaak en optogte gehou? (1)
- 8.10 Waarom sê Poppie vir die pasbeampte dat sy en haar vyf kinders nie in die Transkei by haar skoonouers kan gaan bly nie? (1)

8.11 Voltooi die volgende stelling met die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (8.11) en die LETTER (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Toe Poppie in Mdantsane aangekom het, het...

- A sy baie tuis in die nuwe plek gevoel.
- B sy onmiddellik van die omgewing gehou.
- C sy gevoel sy is nou weggegooi.
- D sy baie opgewonde gevoel. (1)

8.12 Mnr. Swanepoel het dit reggekry om Poppie se pas te laat regmaak.

8.12.1 Dui aan of hierdie stelling WAAR of ONWAAR is. (1)

8.12.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 8.12.1. (1)

8.13 Dink jy dit was reg van die kinders om oorlog te maak teen die sjebeens? Motiveer jou antwoord. (1)

8.14 Wie het die stryd teen die wet by Poppie oorgeneem? (1)

Lees die volgende uittreksel deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

1. MOSIE. Boss, as ek kry wat ek moet kry, hierso, gaan ek nie bang
2. wees om te staan op die border met jou same nie. As
3. hulle net vir my kans gee hierso, boss, as ek net regte kan
4. kry soos enigiemand anders, as die oubaas sê O.K. ek sal jou
5. regte vir jou gee, dan sê ek O.K. ek gaan môre border toe

8.15 Wat is Mosie se opinie oor sy posisie in die land? (1)

8.16 Jy moet 'n huldeblyk vir Poppie se begrafnis skryf. Watter DRIE eienskappe van Poppie sal jy uitlig in die huldeblyk? Skryf jou antwoord in DRIE VOLSINNE neer. (3)

8.17 Is Nkosi' Sikelel' iAfrika 'n gepaste lied om in hierdie drama te gebruik? Motiveer jou antwoord. (1)

8.18 Dink jy hierdie drama help jou om ons land se geskiedenis beter te verstaan? Motiveer jou antwoord. (1)

8.19 Sê in EEN sin in jou eie woorde wat Poppie se vraag aan die einde van die drama, "En wie kan uit hulle pad neem dit waarvoor hulle gebore is?" beteken. (1)

[35]

OF

VRAAG 9: OPSTELVRAAG

PALJAS — Chris Barnard

Die dag toe 'n sirkustrein by die stasie ingestoom het, het alles vir Hendrik en sy gesin begin verander.

Skryf 'n OPSTEL (250 — 300 woorde) waarin jy van hierdie verandering vertel. Jou opstel moet 'n inleiding en 'n slot hê.

Verwys na:

- Die gesin se probleme voor die koms van die trein
- Die rol van die nar in Willem se lewe
- Die verandering by Katrien en Emma
- Die verandering by Hendrik as hoof van die gesin

[35]

OF

VRAAG 10: KONTEKSTUELE VRAAG

PALJAS - Chris Barnard

Lees die volgende uittreksel deur en beantwoord die vrae wat daarop voig.

1. Hendrik en die twee kinders sit by die kombuistafel brood
2. en konfyt en eet. Hendrik in sy spoorweguniform. Katrien
3. staan en vadoeke uitspoel. Die twee kinders lyk nog nie
4. heeltemal wakker nie. Hendrik sit vir klein Willem en kyk,
5. heelyd terwyl hy eet: openlik en benieud, soos mens vir
6. iets kyk waaroor jy nuuskierig is maar wat jy nie verstaan
7. nie. Die kind is of onbewus daarvan of gewoon daaraan.
8. Katrien staan met haar rug na hulle toe en werk. Sy het
9. oë in haar agterkop.

10. KATRIEN: Hendrik, los die kind. (*Hy hoor nie; of wil nie hoor*
11. *nie: hy sit nog steeds en staar.*) Hendrik!
12. HENDRIK: Wat maak ek?
13. KATRIEN: Los hom net.

14. Die hele gesprek vind plaas sonder dat Katrien een
15. keer omkyk. Maar op haar gesig is iets soos pyn of
16. dalk frustrasie.

10.1 Wat is hierdie gesin se van?

(1)

- 10.2 Watter antwoord voltooi die sin KORREK? Skryf slegs die VRAAGNOMMER (10.2) en die LETTER (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.
- Willem kon nie praat nie, want
- A hy is stom gebore.
 - B sy tong is afgesny.
 - C hy ly aan 'n angstoestand.
 - D sy ouers praat te min in die huis. (1)
- 10.3 Waarom, dink jy, het Katrien "iets soos pyn of dalk frustrasie" (reëls 15 en 16) op haar gesig? (1)
- 10.4 Voltooi die volgende paragraaf. Gebruik die woorde in die lys hieronder. Skryf slegs die antwoord langs die VRAAGNOMMER (10.4.1 - 10.4.3) in jou ANTWOORDEBOEK neer.
- beskermend; betower; kommunikeer; eensaam; frustreer
- Hierdie toneel aan die begin vertel reeds vir ons hoe sleg die gesin met mekaar (10.4.1 ...). Elkeen van die gesinslede is besig met sy / haar eie aktiwiteit. Eers wanneer ons die drama verder lees, verstaan ons die pyn of dalk frustrasie (reëls 15 en 16) op Katrien se gesig. Sy voel baie (10.4.2 ...) waar hulle as gesin woon. In hierdie uittreksel tree Katrien duidelik baie (10.4.3 ...) teenoor Willem op. (3)
- 10.5 Rangskik die volgende gebeure aan die begin van die drama in die KORREKTE volgorde. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (10.5) en die LETTERS (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.
- A Emma en haar pa baklei laataand oor Nollie.
 - B Die gesin hoor 'n leeu brul.
 - C Emma sê sy gaan nooit trou nie.
 - D Die lesers kom agter Willem kan nie praat nie. (4)
- 10.6 As Katrien beskryf word met "oë in haar agterkop", beteken dit sy weet van dinge sonder om dit te sien.
- 10.6.1 Dui aan of hierdie stelling WAAR of ONWAAR is. (1)
 - 10.6.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 10.6.1 met jou eie afleiding. (1)
- 10.7 Lees weer die skuinsgedrukte woorde in reëls 10 en 11.
- 10.7.1 Hoekom word die naam "Hendrik" herhaal? (1)
 - 10.7.2 Met watter probleem sukkel die gesin? (1)

10.8 Wat lei jy uit die atmosfeer aan die ontbyttafel af? (1)

10.9 Die tweede oggend van die drama begin net so gewoon en vervelig soos die eerste oggend in die uittreksel.

10.9.1 Dui aan of hierdie stelling WAAR of ONWAAR is. (1)

10.9.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 10.9.1 met 'n rede uit die verhaal. (1)

10.10 Watter antwoord voltooi die sin KORREK? Skryf slegs die VRAAGNOMMER(10.10) en die LETTER (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Toe die sirkuskombi 'n paar dae later wegry en Willem sien dat die sirkustrein weg is, ...

- A jaag hy met sy fiets huis toe.
- B dink hy dat die nar ook weg is Uniondale toe.
- C weet hy dat hy nou die rol van die nar kan speel.
- D hoor hy op pad skool toe hoe iemand aanhou fluit. (1)

Lees die volgende uittreksel deur en beantwoord die vrae wat daarop volg.

1. OUDOKTER: Willem, loop wag jy bietjie buitekant. Ek en jou pa praat
2. net gou.
3. HENDRIK: Gaan Oudokter hom nie bietjie in sy keel kyk of sy pols vat
4. of niks?
5. OUDOKTER: Vir wat? Hy's mos nie siek nie. (*Die kind gaan uit. Die*
6. *deur klik toe.*) Dis jou skuld dat daardie kind nie praat nie.
7. HENDRIK (*effens geïrriteerd*): Ja, dit moes ek seker kon gedink het.
8. OUDOKTER: Ek het jou laas gesê - dis 'n angstoestand.

10.11 Wie se skuld is dit, volgens Oudokter, dat Willem nie kan praat nie? (1)

10.12 Skryf 'n paragraaf (omtrent 50 — 60 woorde) waarin jy vertel wat tussen die nar en Willem in die skuur gebeur het die middag nadat Willem saam met Hendrik by Oudokter was. (4)

10.13 Watter antwoord voltooi die volgende sin KORREK? Skryf slegs die VRAAGNOMMER (10.13) en die LETTER (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Hendrik sê dit is lekker waar hulle nou bly, want

- A hy weet Katrien is gelukkig daar.
- B die ander mense in die omgewing hou baie van hulle.
- C daar's niemand wat Katrien van hom probeer wegvat nie.
- D hy verdien genoeg en kan vir Katrien alles koop wat sy wil hê. (1)

**GDO DISTRIK D9 AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL
GRAAD 12 JUNIE-EKSAMEN - VRAESTEL 2**

- 10.14 Toe Emma vroeg die volgende oggend kom sê dat Willem op die divan op die voorstoep lê en slaap, is Hendrik smookwaad.
- 10.14.1 Dui aan of hierdie stelling WAAR of ONWAAR is. (1)
- 10.14.2 Motiveer jou antwoord op VRAAG 10.14.1. (1)

- 10.15 Kies die sin uit KOLOM B wat pas by die gebeure in KOLOM A. Skryf slegs die vraagnommer (10.15.1 - 10.15.4) en die letter (A - E) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

KOLOM A		KOLOM B	
10.15.1	Die honde storm blaffend die skuur in met die polisie agterna	A	Hendrik dink dat Willem met die helm gebore is.
10.15.2	Die polisie wys vir Hendrik die tekening teen die skuur se muur en die goed op die tafel.	B	Die nar kom per fiets van die kerk af.
10.15.3	Hendrik vra vir Willem wie hom leer om te toor en of die dinge in sy drome na hom toe kom.	C	Die goed in die skuur lyk vir die polisie soos duiwelskuns.
10.15.4	Die nar is nie in die skuur of tussen die bloekombome nie.	D	Die mense kyk snaaks na Hendrik en Katrien.
		E	Willem skree benoud.

(4)

- 10.16 Kies enige EEN van die volgende karakters en sê in EEN volsin waarom jy met sy waardes saamstem:
- Dominee of nar. (1)
- 10.17 Sê in EEN sin wat die tema van die drama is. (1)
- 10.18 Kies die KORREKTE antwoord. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (10.18) en die korrekte antwoord in jou ANTWOORDEBOEK neer.
- Hendrik is 'n (pligsgetroue / lui) werker. (1)
- 10.19 Waarvan is die trein 'n simbool? (1)
- 10.20 Misdaad en kindermishandeling is ook probleme in ons land.
- Kies EEN van hierdie probleme en sê watter paljas jy graag daarop sal wil sit. (1)
- [35]**

TOTAAL AFDELING B: 35

OF

VRAAG 11: OPSTELVRAAG

Die storie van Piet se Oupa — Abraham H. De Vries

In die kortverhaal is verhoudings baie belangrik.

Skryf 'n OPSTEL (250 — 300 woorde) waarin jy die verhoudings van die oupa bespreek. Jou opstel moet 'n inleiding en 'n slot hê.

Verwys na:

- Die oupa se verhoudings met vrouens.
- Die oupa se verhouding met sy familie.
- Die oupa se verhouding met Doon.

[35]

VRAAG 12: KONTEKSTUELE VRAAG

Astra Castra - Chris Barnard

Lees die volgende uittreksel deur en beantwoord die vrae wat daarop voig.

1. Kort voor die atletiekbyeenkoms in Port Elizabeth sit Ettie op 'n dag
2. voor in die klas. Agter haar sit Dolf Marais. “Het jy die trigprobleem
3. uitgekry, Ettie?” vra hy. Hy kry altyd alles uit. Hy moet werk vir 'n hele
4. paar onderskeidings en het dit byna so bitter soos Ettie. Dolf skuif sy
5. huiswerkboek vorentoe oor. En sy hand raak toevallig aan haar wang.
6. Sy weet dis aspris, en hy weet sy weet.
7. “Is jy seker die ding is reg?” vra sy.
8. “Moet ek langs jou kom sit en dit verduidelik?” Natuurlik kan sy nie ja sê
9. nie en sy kan nie nee sê nie. Sy skryf die antwoord af.
10. Eben Bester kom by die klas in. En beide Ettie en Dolf, wat hom soos 'n
11. horlosie lees, weet dat hy in 'n slegte bui is. Hy kyk na niemand nie,
12. wys afwesig vir iemand om die bord skoon te maak, gaan by die
13. venster staan en uitkyk en met sy duimnael breek hy stukkies van die
14. kryt in sy hand af. Die kinders weet dat hy in sy universiteitsdae 'n
15. uithaleratleet was, 'n toekomstige lid van die Suid-Afrikaanse span. Hy
16. het 'n besering opgedoen, moes maande met krukke loop en het
17. opgeëindig as 'n gewone onderwyser. Ongewoon beduiweld. Bitsig en
18. onverdraagsaam, maar goed. As Bester teen 'n ding is – en hy is
19. dikwels – ontsien hy hoof nog kollega. Gelukkig het hy aan die begin
20. van die jaar verloof geraak aan die nuwe musiekonderwyseres, en
21. almal hoop dat sy gal in die toekoms tuis gebrak gaan word.

12.1 Wat beteken latynse uitdrukking “astra castra, numen lumen?

(1)

- 12.2 Wat se vak onderrig Eben Bester by die skool? (1)
- 12.3 Ettie sê dat Eben Bester 'n genadelose en gevoellose onderwyser is.
- 12.3.1 Is dit 'n opinie of 'n feit. (1)
- 12.3.2 Gee 'n rede vir jou antwoord in VRAAG 12.3.1. (1)
- 12.4 Beide Ettie en Dolf Marais moet presteer.
- Wat is die verskil ten opsigte van die gebiede waarin hulle moet presteer? (2)
- 12.5 Hoekom raak Dolf aspris aan Ettie se wang toe hy vir haar sy boek gee om die som af te skryf? (1)
- 12.6 Hoekom is die atletiekbyeenkoms in Port Elizabeth so belangrik vir beide Ettie en Eben Bester? (1)
- 12.7 Wat se bynaam het die kinders Eben Bester gegee? (1)
- 12.8 Kies die KORREKTE antwoord in die hakies. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (12.8) en die korrekte antwoord in jou ANTWOORDEBOEK neer.
- 'n Definitiewe bewys vir Eben Bester dat Ettie en Dolf Marais by mekaar afgeskryf het is omdat altwee se som op 'n presiese manier (reg / verkeerd) is. (1)
- 12.9 Ettie erken sy het by Dolf afgeskryf.
- 12.9.1 Is die stelling WAAR of ONWAAR? (1)
- 12.9.2 Gee 'n rede vir jou antwoord in VRAAG 12.9.1. (1)
- 12.12 Hoekom wil Eben Bester alles van Ettie weet, selfs baie persoonlike goed? (2)
- 12.13 DRIE van die volgende stellings is WAAR met aanloop tot die oefening die middag van die afskryf-insident. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (12.13) en die LETTER (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer van die stelling wat ONWAAR is.
- A Eben wonder of Ettie op die baan sal wees om te oefen.
B Eben wou met Ettie raas omdat sy afgeskryf het omdat sy dit verdien.
C Eben is nie verbaas dat Ettie hom om die bos probeer lei het nie.
D Eben beplan om haar nie af te rig nie totdat sy om verskoning vra. (1)
- 12.15 Waar het Eben Bester Ettie die eerste keer opgemerk en haar toe ingepalm vir atletiek en haar begin afrig? (1)

- 12.16 Voltooi die volgende paragraaf. Gebruik die woorde in die lys hieronder. Skryf slegs die ANTWOORD langs die VRAAGNOMMER (12.16.1 - 12.16.4) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

baan, krag, ritme, kuite,
postuur, swembad, dyspiere, koördinasie

Hy sien haar dadelik waar sy besig is om om die (12.16.1...) te draf. En teen wil en dank raak hy soos altyd vasgevang in die (12.16.2...) van haar gang. Die merkwaardige (12.16.3...) waarmee haar (12.16.4....) trek. (4)

- 12.17 Kies die KORREKTE antwoord wat die stelling volooi. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (12.17) en die LETTER (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Die troetelnaam wat Eben vir Ettie het is...

- A Liefie.
B Hartjie.
C Ounooi.
D Poppie. (1)

Lees die volgende uittreksel deur en beantwoord die vrae wat daarop voig.

1. Maar sy leer baie meer as net van atletiek. Sy sien sy verterende idealisme
2. en die toewyding waarmee hy haar afrigting doen, die noukeurigheid van
3. besonderhede. Sy merk ook op dat hy geen vriende het nie. Hoewel hy die
4. verloofde van 'n gewilde meisie is, kom hy met 'n ongelukkige gesig
5. soggens op die veld aan. Eers daar raak hy kalm."

- 12.18 Ettie moet tot die einde van die kwartaal by die skoolhoof bly. Hoekom is dit belangrik vir haar...
12.18.1 oefenprogram (1)
12.18.2 dieet (1)
- 12.19 Wat se uitwerking het die atletiek en die strawwe oefenprogram op Ettie se vriendskappe? (1)
- 12.20 Hoe laat in die oggend begin Ettie oefen? (1)
- 12.21 Hoekom wil Dolf Marais nie vir Ettie vra om saam met hom na die koshuispartytjie toe gaan nie? (1)

- 12.22 Ettie sê: “Maar Dolf hou net nie meer van my nie.”
- 12.22.1 Is die stelling wat Ettie maak WAAR of ONWAAR? (1)
- 12.22.2 Gee 'n rede vir jou antwoord in VRAAG 12.22.1. (1)
- 12.23 Dolf gee 'n briefie vir 'n maat wat dit vir 'n meisiemaat gee om vir haar te gee. En sy gaan, sê sy en sy sê vir Eben sy gaan.
- 12.23.1 Hoekom is Eben ontsteld omdat Ettie na die koshuispartytjie toe wil gaan? (1)
- 12.23.2 Wat se ultimatum stel Eben aan Ettie Stofberg oor die dans en Dolf? (1)
- 12.24. Kies die sin uit KOLOM B wat pas by die karakter in KOLOM A met betrekking tot die kampioenskappe. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (12.24.1 - 12.24.4) en die LETTER (A - E) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

KOLOM A		KOLOM B	
12.24.1	Ettie Stofberg	A	Hy dink elke dertig sekondes aan Ettie.
12.24.2	Hanna Dewalt	B	Sy kom tweede in die wedloop.
12.24.3	Eben Bester	C	Sy wen die wedloop.
12.24.4	Dolf Marais	D	Hy is heeltemal verslae.
		E	Hy wen die wedloop.

(4)

- 12.25 Wat is die tema van die verhaal? (1)
- [35]**

TOTAAL AFDELING C: 35

EN / OF

AFDELING D: GEDIGTE

BEANTWOORD TWEE VAN DIE VOLGENDE GEDIGTE

VRAAG 13: KONTEKTUELE VRAAG

VERSJOERNAAL

Woorde

1. my woorde het nie die krag
2. om borse magte tot 'n val te bring nie
3. my woorde kan bloot sing

4. my woorde is nie 'n dak
5. om onder te skuil nie
6. my woorde is swak

7. my woorde kan nie keer
8. dat ons die kromme note haal nie
9. my woorde is kaal

10. glo tog
11. my woorde het nie die byt
12. van koeëls en grofgeskut nie
13. nee
14. my woorde kan bloot bid
15. en pleit
16. en wens
17. medeburgers van die lewe
18. dat ons van grense sal vergeet
19. en bloot mens sal wees
20. en medemens

Vincent Oliphant

- 13.1 Wie is die digter van die gedig? (½)
- 13.2 Hoekom is daar geen hoofletters in die gedig nie? (1)
- 13.3 Haal EEN woord aan uit die gedig wat aandui dat die spreker se woorde nie sterk is nie. (1)
- 13.4 Haal EEN woord aan uit die gedig wat aandui dat die spreker se woorde sonder pretensie is. (1)
- 13.5 Haal TWEE woorde aan wat verwys na geweld. (2)

- 13.6 Kies die KORREKTE antwoord wat die stelling volooi. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (13.6) en die LETTER (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

In reël 3 gee die digter die woorde die menslike eienskap van sing en dit staan bekend as...

- A personifikasie.
- B metafoor.
- C Alleenplasing.
- D ellisie. (1)

- 13.7 Haal die gedeeltes van eufimise (versagting) aan uit die gedig vir die volgende:

- 13.7.1 Om euwel tirane te vernietig. (1)
- 13.7.2 Om onder weg te kruip. (1)
- 13.7.3 Om mekaar te vloek en te skel. (1)
- 13.7.4 Die verwoesting van wapens. (1)

- 13.8 Kies die antwoord wat NIE die stelling KORREK voltooi NIE. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (13.8) en die LETTER (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

In die laaste twee reëls sê die digter dat...

- A ons net menslik moet wees.
- B ons vir ons medemens moet omgee.
- C ons net kan omgee vir ander as ons menslik is.
- D ons net vir onself moet omgee. (1)

- 13.9 Kies die woord/woorde uit die gedig in KOLOM B wat pas by die beeldspraak / stylfiguur in KOLOM A. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (13.9.1 - 13.9.4) en die LETTER (A - E) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Kolom A		Kolom B	
13.9.1	Alleenplasing	A	dat ons van grense sal vergeet
13.9.2	Alliterasie	B	van koeëls en grofgeskut
13.9.3	Herhaling / Repetisie	C	my woorde is kaal
13.9.4	Konnotasie / Figuurlik	D	nee
		E	woorde

(4)

- 13.10 Wat is die enigste TWEE ander dinge wat die digter sê sy woorde kan doen behalwe om te "wens"?

(2)
[17½]

EN / OF

VRAAG 14: KONTEKTUELE VRAAG

VERSJOERNAAL

Stad in die mis

1. Met gespanne spier
2. loop ek deur die mis
3. want om my sluip 'n dier
4. onder wit duisternis;
5. ek hoor hom knor en in oop mote
6. waggel sy pilare-pote
7. en sy kantelende rug metaal;
8. op hoeke van die strate blink
9. sy oë bloedbelope,
10. en met sy hap sluit staal op staal.

D.J. Opperman

14.1 Waarvan is die dier in die gedig 'n metafoor? (½)

14.2 Kies die sintuie in KOLOM B wat pas by die betrokke dele van die gedig in KOLOM A. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (14.2.1 - 14.2.4) en die LETTER (A - C) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Kolom A		Kolom B	
14.2.1	Reëls 1 – 4	A	Gehoor / Hoor
14.2.2	Reëls 5 – 7	B	Sig / Sien
14.2.3	Reëls 8 – 10	C	Tas / Aanraak/ Voel

(3)

14.3 Haal EEN woord aan uit die gedig wat 'n sinoniem is vir die dier wat skelm kruip. (1)

14.4 Haal EEN woord aan uit die gedig wat 'n sinoniem is vir die dier wat heen en weer wankel. (1)

14.4 Haal EEN woord aan uit die gedig wat 'n sinoniem is vir die dier se oë wat skitter. (1)

14.5 Haal EEN woord aan uit die gedig wat 'n sinoniem is vir die dier wat byt. (1)

14.6 Die spreker in die gedig is senuweeagtig.

14.6.1 Is die stelling WAAR of ONWAAR? (1)

14.6.2 Gee 'n rede vir jou antwoord in VRAAG 14.6.1 deur 'n versreël aan te haal. (1)

- 14.7 Pas die prentjies in KOLOM B by die woorde uit die gedig waarvan dit 'n metafoor is in KOLOM A. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (14.2.1 - 14.2.4) en die LETTER (A - C) in jou ANTWOORDEBOEK neer. (1)

Kolom A		Kolom B	
14.7.1	pilare-pote	A	 Brug
14.7.2	kantelende rug metaal	B	 Robot
14.7.3	oë bloedbelope,	C	 Uitgrawings
14.7.4	oop mote	D	 Sementpilare
		E	 Eiland-sirkel

(4)

- 14.8 Kies die antwoord wat NIE die stelling KORREK volooi NIE. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (14.8) en die LETTER (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Die laaste reël kan ook beteken dat...

- A die mens in die stad vasgevang word.
- B die stad gevaarlik kan wees.
- C die stad almal hartlik verwelkom.
- D swaar masjienerie gebruik word om stede uit te brei.

(1)

14.9 In die gedig is die verskynsel waar een versreëls oorloop na die volgende een sonder die gebruik van enige leestekens.

14.9.1 Wat word die verskynsel genoem? (1)

14.9.2 Kies die korrekte antwoord in die hakies en skryf net die vraagnommer (14.9.2.1 – 14.9.2.2) neer en die korrekte antwoord.

Die funksie van die verskynsel is om die tempo te 14.9.2.1 (versnel / vertraag) en om aan te dui dat die gebeure in die stad 14.9.2.2 (vining / stadig) is

(2)
[17½]

EN / OF

VRAAG 15: KONTEKTUELE VRAAG

VERSJOERNAAL

Thumela

1. tot siens meneer
2. het jy geskree
3. en vir oulaas gemaak ernstig
4. na 'n kennisgewingbord
5. met horde sportaankondigings
6. en lyste eksamenroosters
7. wat jou nie meer kon raak
8. gestaar
9. jou boeksak toe
10. met 'n wilde tol
11. die lug ingeskiet
12. en 'n geskiedenisboek gepos
13. sodat die blaai
14. verward
15. oor die verlate skoolvierkant saai
16. terwyl jy laggend
17. om 'n hoek verdwyn
18. maak geskok
19. het meneer weggedraai
20. maar ek het bly wonder
21. of dit vir jou
22. dan niks beteken

Elmé Barnard

- 15.1 Watter tipe spreker is aan die woord in die gedig? (½)
- 15.2 Hoekom is die gedig se titel gepas? (1)
- 15.3 Wat is die doel van die ruimtes / spasies in die gedig? (1)
- 15.4 Hoekom word “tot siens” en “meneer” met kleinletters geskryf? (1)
- 15.5 Haal EEN woord aan uit die gedig wat aandui dat die leerder klaar is met skool. (1)
- 15.6 Hoekom gebruik die digter “geskree” in plaas van “geroep” in reël 2. (1)
- 15.7 Haal EEN woord aan uit die gedig wat 'n sinoniem is vir “baie” of “vele”. (1)
- 15.8 Hoekom pla die eksamenroosters teen die kennisgewingbord die leerder nie meer nie. (1)

GDO DISTRIK D9 AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL
GRAAD 12 JUNIE-EKSAMEN - VRAESTEL 2

- 15.9 Hoekom dink jy het die leerder sy boeksak in die lug gegooi? (1)
- 15.10 Haal TWEE opeenvolgende woorde aan uit die gedig wat aandui dat daar nie leerders by die skool is nie en dat dit moontlik vakansie is. (1)
- 15.11 Die leerder se Aardrykskundeboek het deur die lug gevlieg.
- 15.11.1 Is die stelling WAAR of ONWAAR? (1)
- 15.11.2 Gee 'n rede vir jou antwoord in VRAAG 15.11.1 deur 'n versreël aan te haal. (1)
- 15.12 Haal TWEE opeenvolgende woorde aan wat aandui dat die onderwyser nie ontsteld is oor die leerder se gedrag nie. (1)
- 15.13 Kies die antwoord wat die stelling KORREK volooi. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (15.13) en die LETTER (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Die gedig handel oor ...

- A 'n leerder wat skool gehaat het en nie kon nie wag om dit te verlaat nie.
- B 'n leerder wat van skool gehou het maar tog baie bly is dit is verby.
- C 'n leerder wat onderwysers haat.
- D 'n onderwyser wat leerders haat. (1)

- 15.14 Kies die woord/woorde uit die gedig in KOLOM B wat pas by die beeldspraak / stylfiguur in KOLOM A. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (15.14.1 - 15.14.4) en die LETTER (A - E) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Kolom A		Kolom B	
15.14.1	Klanknabootsing	A	en 'n <u>ges</u> kiedenis <u>bo</u> ek <u>gepos</u>
15.14.2	Alliterasie	B	of dit vir jou dan niks beteken
15.14.3	Apostroof	C	met <u>h</u> orde <u>s</u> port <u>a</u> ank <u>o</u> ndigings
15.14.4	Assonansie	D	sodat die blaaië verward oor die verlate skoolvierkant saai
		E	na 'n kennisgewingbord

(4)
[17½]

EN / OF

VRAAG 16: KONTEKTUELE VRAAG

VERSJOERNAAL

Things that go bump in the night

1. jy los my alleen
2. in 'n huis vol geluide
3. en hoe minder ek probeer luister
4. hoe harder klink die klank
5. van 'n onbekende voetstap
6. op die donker trap
7. bang vaak verdwaal ek laat
8. in die gange op soek
9. na slaap
10. wat om elke naghoek verdwyn
11. ek skrik
12. vir die naaldekkerstraatlig
13. deur skaars bewegende blare
14. jou jas aan die kapstok
15. is 'n man sonder bene
16. ek is bang
17. vir die stofsuierslang
18. op die vloer van die spens
19. en tot jy terugkom
20. sleep ek my vlees
21. soos 'n kis agter my aan

Rosa Keet

- 16.1 Hoekom word die “jy” in die eerste strofe met ‘n kleinletter geskryf. (½)
- 16.2 Haal EEN woord aan uit die gedig wat aandui dat daar niemand by die spreker is nie. (1)
- 16.3 Kies die korrekte woord in die hakies en skryf net die VRAAGNOMMER (16.2.1 – 16.2.3) en die KORREKTE antwoord neer.
- Die spreker sê die huis is 16.3.1 (gevul / vervul) met geluide en alhoewel sy baie hard probeer 16.3.2 (om mooi te hoor / om nie te luister nie) word die klanke NIE 16.3.3 (harder / sagter) nie. (3)
- 16.4 Hoe kan die spreker in sy / haar eie huis “verdwaal”? (1)
- 16.5 Noem EEN element in die gedig wat die spreker dink sy hoor wat haar bevrees / angstig maak. (1)

16.6 Kies die antwoord wat NIE die stelling KORREK volooi NIE. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (16.6) en die LETTER (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Reëls 4 en 6 beteken...

- A die spreker hoor hoe iemand met die trap opgeloopt kom.
- B die spreker probeer om nie onnodig bang te wees nie maar kan dit nie help nie.
- C die spreker verbeel hom / haar hy / sy hoor voetstappe op die trap.
- D die spreker se verbeelding raak op loop as die trappe kraak. (1)

16.7 Kies die antwoord wat die stelling KORREK volooi. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (16.7) en die LETTER (A - D) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Reëls 9 en 10 beteken...

- A sy / haar slaap het soek geraak.
- B slaap speel wegkruipertjie met hom / haar.
- C hy / sy is so bang dat hy / sy nie kan slaap nie.
- D hy / sy is glad nie meer vaak nie. (1)

16.8 Kies die PRENTJIES van goed wat die spreker kan sien wat hom / haar bevrees / angstig maak. (3)

			
Slang in die spens	Stofsuier in die spens	Die straatlig buite	Skaduwee van die blare
A	B	C	D
			
Kapstok in die hoek	Naaldekoker op haar bed	Die jas op 'n kapstok	Naald en garing
E	F	G	H

(3)

16.9 Die hele gedig het nie leestekens nie.

16.9.1 Wat word die verskynsel genoem waar een versreël oorloop in die volgende een sonder enige leestekens. (1)

16.9.2 Wat is die funksie van jou antwoord in 16.9.1 in die gedig. (1)

GDO DISTRIK D9 AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL
GRAAD 12 JUNIE-EKSAMEN - VRAESTEL 2

- 16.10 Kies die woorde uit die gedig in KOLOM B wat pas by die beeldspraak / stylfiguur in KOLOM A. Skryf slegs die VRAAGNOMMER (16.10.1 - 16.10.4) en die LETTER (A - E) in jou ANTWOORDEBOEK neer.

Kolom A		Kolom B	
16.10.1	Alleenplasing	A	my vlees soos 'n kis agter my aan
16.10.2	Alliterasie	B	ek skrik
16.10.3	Vergelyking	C	bang vaak verdwaal ek laat
16.10.4	Inversie.	D	jy los my alleen
		F	vir die <u>stofsuiers</u> lang

(4)

[17½]

TOTAAL AFDELING D: 35

GROOTTOTAAL: 70